

Taristuministri määruse „Majandus- ja taristuministri 20. detsembri 2021. a määruse nr 81 „Kortere lamute rekonstrueerimise toetamine“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrus kehtestatakse välissuhtlemisseaduse § 8 lõike 4 ja Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ § 8 lõike 1 alusel.

Määrus on koostatud taristuministri määrusena, kuna peaministri 12.08.2024. a korralduse nr 88 „Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad“ punkti 11 kohaselt kuulub elamumajandus taristuministri vastutusvaldkonda.

Muudatusega pikendatakse projektide elluviimisperioodi kahe kuu võrra. Muudatuse eesmärk on tagada toetuse andmise eesmärkide ja tulemuste saavutamine. Kavandatav tähtaeg jääb Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ (edaspidi *üldtingimuste määrus*) § 2 lõikes 1 sätestatud tähtaja piiresse.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja koostas Kliimaministeeriumi ehituse ja elukeskkonna osakonna peaspetsialist Kaie Kunst (tel 625 6366, e-post kaie.kunst@kliimaministeerium.ee). Eelnõu õigusekspertiisi tegi Kliimaministeeriumi õigusosakonna jurist Rene Lauk (rene.lauk@kliimaministeerium.ee). Eelnõu ja seletuskirja toimetas keeleliselt Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Aili Sandre (aili.sandre@justdigi.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kolmest punktist.

Punktis 1 sätestatakse projektide elluviimise tähtpäevaks 1. aprill 2026.

Määruse § 10 lõike 1 kohaselt tuleb toetuse saajal projekti tegevused lõpetada hiljemalt 1. veebruariks 2026.

Projektide elluviimisel on osadel toetuse saajatel ilmnenu nendest sõltumatuid erakorralisi asjaolusid (ehitusettevõtjate tööjõu- ja tarneraskused, majanduslikud takistused), mis võivad mõjutada projektide tähtaegset valmimist.

Üldtingimuste määruse § 2 lõike 1 kohaselt peab projekti abikõlblikkuse periood jääma ajavahemikku 1. veebruarist 2020 kuni 31. maini 2026.

Ülaltoodut arvestades on põhjendatud projektide elluviimisperioodi pikendamine üldtingimuste määru s e sätestatud tähtaja piires, s.o kuni 1. aprillini 2026. Toetuse andmise tingimuste väljatöötamisel sätestatud nn puhveraja vabastamine annab toetuse saajatele lisa a ega toetatavate tegevuste lõpetamiseks ja tulemuste saavutamiseks.

Punktis 2 sätestatakse lõppmakse taotluse ja lõpparuande esitamise uueks tähtpäevaks 1. mai 2026. Muudatus tuleneb otseselt projektide elluviimisperioodi pikendamisest. Toetuse saajale dokumentide esitamiseks ettenähtud hiliseim tähtaeg – üks kuu projekti elluviimisest, ei muutu.

Punktis 3 täpsustatakse toetuse väljamakse tegemise tähtaega.

Määruse § 28 lõike 9 kohaselt tehakse väljamakse hiljemalt 90 kalendripäeval maksetaotluse saamisest arvates. Lähtudes üldtingimuste määruse § 9 lõikes 4 sätestatust ja arvestades projektide elluviimise ja maksetaotluse esitamise tähtaja pikendamist, sätestatakse väljamakse tegemise maksimaalseks tähtajaks 60 kalendripäeva maksetaotluse saamisest arvates. Puudustega maksetaotluste menetlemisel säilib vahendusasutuse õigus maksetaotluse menetlemise aega pikendada määruse § 28 lõike 11 järgi.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17–75).

4. Määruse mõjud

Eelnõukohase määrusega pikendatakse projektide elluviimise tähtaega 1. aprillini 2026. Perioodi pikendamine annab temast sõltumatutel põhjustel tähtaegselt toetatavate tegevuste lõpetamisega raskustesse sattunud toetuse saajale võimaluse rekonstrueerimistööd lõpetada. Muudatusel on positiivne mõju meetme eesmärkide saavutamisele, tagades projektide lõpetamise.

Projektide elluviimise, lõppmakse taotluse ja lõpparuande esitamise tähtaegade pikendamisel ning toetuse väljamakse tegemise maksimaalse tähtaja lühendamisel on arvestatud asjaoluga, et meetmega seotud tulemused (tulemus nr 66 (80 renoveeritud ja paranenud energiatõhususega maja)) tuleb saavutada ja Euroopa Komisjoni suunal raporteerida hiljemalt Q2 2026.

Otsene mõju elu- ja looduskeskkonnale, regionaalarengule ning laiemalt majandusele tuleneb toetusest, mitte eelnõust, mille mõju on pigem kaudne. Muudatus aitab kaasa toetuse andmise eesmärkide saavutamisele.

Määruse rakendamisega ei kaasne olulist mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, sotsiaalvaldkonnale, riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele ega muud otsest või kaudset olulist mõju.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid ega -tulusid ega -tegevusi kohaliku omavalitsuse üksustele ega riigile.

Toetust rahastatakse Euroopa Liidu taaste- ja vastupidavusrahastu korterelamute rekonstrueerimiseks ettenähtud vahenditest. Toetuse kogueelarve on 44,67 mln eurot.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu koostamine ja huvirühmade kaasamine ning avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi vahendusel koostamiseks Rahandusministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele. Eelnõu koostati vaikimisi.